

т. е. ние възстановихме положението, ако беше спазено пропорционалното разпределение. Както се вижда от нашия пример определянето на коефициентите за претегляне не представлява никаква трудност. За това пък ние имаме огромни възможности, като използваме минимален брой семейства за наблюдение, да обхванем колкото е възможно по-голяма маса от работническата класа. И действително, като вземем например наблюдението през 1957 г., виждаме, че от наблюдаваните 1,000 семейства, разпределени между 12 промишлени отрасли, само данните за 7 от тях могат да бъдат представителни, тъй като наблюдаваните семейства са повече от 50, а останалите са под този минимум и не могат да бъдат представителни. Например в електропроизводството се наблюдават само 28 семейства, в химическата промишленост — 38, в кожаро-кожухарската и обувната промишленост — 31 и в порцелано-фаянсовата и стъklarската промишленост — 25. Заедно с това в някои отрасли, като например топлодобивната промишленост, машиностроенето и металообработването, текстилната и хранително-вкусовата промишленост, се наблюдават неоявено голям брой семейства — от 108 до 219.

Разработването на горния пример показва още, че във всички случаи, когато трябва да определяме средния доход за всички наблюдавани семейства, абсолютно необходимо е да знаем пропорционалното им разпределение, за да можем да установим нужните поправъчни коефициенти между фактически наблюдаваните семейства и бройките при пропорционалното разпределение.

Прилагането на поправъчни коефициенти не се налага само когато ние разпределяме бройките за наблюдаване без спазване на необходимия минимум по отделните отрасли, но и тогава, когато при подбора сме разпределили пропорционално наблюдаваните семейства на броя на работниците в отделните отрасли. Това се налага от обстоятелството, че по правило разпределението на семействата за наблюдаване се извършва през четвъртото тримесечие на предшестващата година по данните от това тримесечие, а в течение на наблюдението през съответната година стават значителни изменения в разпределението на работническата класа по отделните промишлени отрасли, което се вижда от следните фактически данни за 1957 г. (Вж. таблица № 7, стр. 11).

Тези данни потвърждават направения от нас извод, че при всички случаи се налага да се коригират резултатите за всички наблюдавани семейства. За да намерим истинския среден доход за всички наблюдавани семейства, е необходимо общите доходи на наблюдаваните семейства по всеки отделен отрасъл да коригираме със съответния коефициент, получен като частно от наблюдаваните семейства и подлежащите за наблюдаване семейства.

След като доказахме с пример въз основа на фактически данни, че получените доходи по отделните отрасли трябва да се коригират със съответните коефициенти, ще се спрем на още един въпрос, който изниква при разработката на данните и, по-специално, при групировката на семействата по групи доход. Данните от наблюдението на семейните бюджети по отделни отрасли се разработват по групи доход. Тези разработки имат изключително важно значение, тъй като позволяват да се изучава жизненото равнище с оглед разслоението на работническата класа по размера на получаваните доходи. Тази групировка на трудещите се по размера на годишния доход трябва да се прави не само общо за всички на-